

T.C.

Mardin Artuklu Üniversitesi

Türkiye’de Yaşayan Diller Enstitüsü

Kürt Dili ve Kültürü Anabilim Dalı

OLUŞUMU BAKIMINDAN ZARFLAR

**(ÖRNEK OLARAK ZANA FARQÎNÎ SÖZLÜĞÜNDEKİ
BÜTÜN ZARFLAR)**

Yekta AKSOY

13721009

Danışman

Mikail BÜLBÜL

Mardin - 2014

KT

**Zanîngeha Mardîn Artukluyê
Enstîtuya Zimanên Zindî yên Li Tirkiyeyê
Şaxa Makezanista Ziman û Çanda Kurdî
Projeya Lîsansa Bilind a Bêtez**

**JI ALİYÊ PÊKHATINÊ VE HOKER
(WEK MÎNAK HEMÛ HOKERÊN DI FERHENGA
ZANA FARQÎNÎ DE)**

Yekta AKSOY

13721009

Şêwirmend

Mikail BÜLBÜL

MÊRDÎN - 2014

Naverok

Naverok	1
Kurte	2
Özet	3
Pêşgotin	4
Kurtebêje	5
Destpêk	6

Beşa Yekem

1. Li gor Ferhenga Zana Farqînî hokerên kurmacî	7
---	---

Beşa Duyem

2. Tesbîtkirina hejmeta hokerên kurmacî li gor pêkhatinên xwe.....	36
2. 1. Tabloya giştî ya hokerçêkeran.....	36
2. 2. Tabloya senifandina dubestiyan li gor pêkhatinên xwe.....	37
2. 3. Grafîka hokeran li gor binyada xwe (xwerû-darijtî-hevedanî).....	38
2. 4. Grafîka hokeran li gor qertafan (pêrkît-parkît-pêrkît û parkît, bêqertaf).....	39
2. 5. Daçekên ku carna bi tenê û carna jî bi qertafên cuda ji bo çêkirina hokeran tê bikaranîn	40
2. 6. Nirxandina giştî.....	41
Encam.....	42
Pêvek.....	43
Çavkanî.....	44

Kurte

Mebesta vê xebatê tesbîtkirina hejmar û rejeya hokerên ferhenga Zana Farqînî ye. Ji bo vê tesbîtkirinê hokerên di ferhenga Zana Farkînî de hatine nivîsîn û jimartin. Piştî hejmar li gor tîpan hatine kifşkirin, hoker wek ên bêqertaf û wek ên bi pêrkît, parkît, pêrkît-parkît hatine senifandin. Encamên hejmara hokeran li gor tîpan di tabloyê de hatine nîşandayîn. Li gor pêkhatinên xwe dubestî jî di tabloyekê de hatine raberkirin. Grafika hejmar û rejeya hokerên xwerû, darijtî û hevedanî û piştî grafika hejmar û rejeya hokerên ku xwerû ne an jî ji pêrkît, parkît û pêrkît-parkîtan pêk hatine hatiye çêkirin. Piştî hevberkirina van hejmar û rejeyan bi gelemperî pêkhatina hokeran û bi taybetî jî qertafên di çêkirina hokeran de zede tînan bikaranîn hatine nîrxandin û şîrovekirin.

Bêjeyên Sereke:Hoker, Pêkhatin, Ferhenga Zana Farqînî

Özet

Oluşumu Bakımından Zarflar

(Örnek Olarak Zana Farqînî'nin Sözlüğündeki Tüm Zarflar)

Bu çalışmanın amacı, yapısı bakımından Kurmancî zarflarının sınıflandırılması ve zarf yapan eklerin sayı ve yüzdeliğinin tespitidir. Bu tespit için ZanaFarqînî'nin sözlüğündeki zarflar yazılmış ve sayılmıştır. Harflere göre sayı belirlendikten sonra zarflar ek almayan, önek, sonek, önek-sonek alan şeklinde sınıflandırılmıştır.

Harflere göre zarf sayılarının sonuçları ve oluşumlarına göre ikileme şeklindeki zarflar ayrı ayrı tablolarda gösterilmiştir. Basit, türemiş, bileşik ve önek, sonek, önek-sonek alan ya da hiç ek almayan zarfların sayı ve yüzdelik grafikleri yapılmıştır.

Bu sayı ve yüzdelikler karşılaştırıldıktan sonra genel olarak zarfların oluşumu özel olarak ise zarf yapmada çok kullanılan ekler değerlendirilmiş ve yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler:Zarf, Oluşum, Zana Farqînî'nin Sözlüğü

Pêşgotin

Vê xebata ha ji xwe re li gorî binyadê senifandina hokerên kurmancî û tesbîtkirina hejmarê giştî û alfabetik û rêjeya qertafên ku hokeran çê dikin kiriye mebest. Ji bo vê yeke hokerên ku di ferhenga Zana Farqînî de cîh digirin yek bi yek hatine nivîsîn û hejmar û rêjeya wan hatiye kifşkirin. Piştî hejmar li gor tîpan misoger bûn hoker wek hokerên qertaf nastînin, hokerên bi pêrkît, parkît, hem pêrkît hem jî parkîtan çê bûne hatine komkomîkirin. Encamên hejmarî û rêjeyî yên ve dabeşiyê bi alîkariya tablo û grafîkan hatine berpêşkirin. Di vê xebatê de çavkanî ferhenga Zana Farqînî ye û sûd ji notên rêziman ên li ser hokeran ku ji aliye Mamoste Mikaîl BULBUL ve li ser malpera Artuklu Master hatine weşandin jî ji bo zelalbûna hin gengeşiyên hatiye wergirtin.

Weke ku ji aliye gelek camêrên ku ji bo pêşketin û zelalbûna zimanê Kurdî, bi taybetî li ser rêzimanê, hewl didin tê zanîn ku xebatên li ser zimanê Kurdî gelek kêmasî û mixabin nakokiyên dihûndirînin. Dema ferhengên Îzolî û Farqînî bê berawirdkirin wê ev rewş bi aşkerayî bê dîtin. Ev xebat cara ewilî li ser ferhenga Îzolî hate kirin lê ji ber ku gelek hokerên herêmî ji aliye xebatkar ve nehate dîtin, xebat li ser ferhenga Farqînî, ku berfirehtir dixuya, ji nû ve dest pê kir û hat qedandin.

Ev projeya di destê me de ji destpêk, du beş û encamê pêk tê. Di destpêkê de di derheqê xebatê de agahiyên giştî hatine dayîn. Di beşa yekem de hokerên ferhengê (3783) hatine nivîsîn, di beşa duyem de hoker ji aliye hejmar û rêjeyê ve bi alîkariya tablo û grafîkan hatine raberkirin.

Ji bo şêwirmendî, alîkarî û sebra wî spasiya Mamoste Mikaîl BULBUL dikim. Her wiha ji bo alîkariya rêbazî spasiya hevalên hêja Murat OZGEN û Edip BAL dikim.

Amed 2014

Kurtebêje

bq	:bêqertaf
db	:dubestî
deb	:dubestiyê ku qertafa ‘e’yê dikeve navber
dûb	:dubestiyê ku qertafa ‘û’yê dikeve navber
dob	:dubestiyê ku qertafa ‘o’yê dikeve navber
dab	:dubestiyê ku qertafa ‘a’yê dikeve navber
dderb	:dubestiyê ku qertafa ‘der’ê dikeve navber
dbib	:dubestiyê ku daçeka ‘bi’yê dikeve navber
danb	:dubestiyê ku qertafa ‘an’ê dikeve navber
ddanb	:dubestiyê ku qertafa ‘dan’ê dikeve navber
dtab	:dubestiyê ku qertafa ‘ta’yê dikeve navber
dteb	:dubestiyê ku qertafa ‘te’yê dikeve navber
dneb	:dubestiyê ku qertafa ‘ne’yê dikeve navber
dbî	:dubestiyê ku qertafa ‘î’yê tê dawiyê
dbê	:dubestiyê ku qertafa ‘ê’yê tê dawiyê
dbo	:dubestiyê ku qertafa ‘î’yê tê dawiyê
dbokî	:dubestiyê ku qertafa ‘okî’yê tê dawiyê
dban	:dubestiyê ku qertafa ‘an’ê tê dawiyê
dbkî	:dubestiyê ku qertafa ‘kî’yê tê dawiyê
dbko	:dubestiyê ku qertafa ‘ko’yê tê dawiyê
dbînî	:dubestiyê ku qertafa ‘înî’yê tê dawiyê
dbka	:dubestiyê ku qertafa ‘ka’yê tê dawiyê
dbane	:dubestiyê ku qertafa ‘î’yê tê dawiyê
dbibê	:dubestiyê ku daçeka ‘bi’yê dikeve navber û qertafa ‘ê’yê tê dawiyê
dbibî	:dubestiyê ku daçeka ‘bi’yê dikeve navber û qertafa ‘î’yê tê dawiyê

Destpêk

Mebesta vê xebatê senifandina binyatî ya hokerên kurmancî yê di ferhenga Zana Farqînî de cî digirin û tesbîtkirin û raberkirina dabeşiya alfabetik a hejmar û rêjeya qertafên hokerçêker e. Hemû hokerên vê ferhengê hatine nivîsîn, jimartin û hevberkirin. Ji aliye sazûn û pêkhatinê ve hejmar û rejeyên hokeran hatine kifşkirin û bi grafîkan hatine nîşandayîn. Qertafên ku hokeran çê dikin tevî hejmar û rêjeyên xwe di tabloyan de hatine raberkirin. Hokerên ku bi daçekan çê dibin û di heman demê de qertafên cûda jî distînin di rupelekî din de hatine nivîsîn. hokerên ku ji dubestiyan çê dibin hatine tesbîtkirin û tabloyekê pêkhatina dubestiyan hatiye amadekirin.

Ev xebat li ser 3783 hokeran hatiye kirin. Di vê xebatê de tiştê herî dijwar tesbîtkirina qertafan bû. Lewra carna qertafek ku wek 'kî' dixuya bi rastî 'î' bû û ya wek 'ane' dixuya jî 'e' bû. Ji bo vê yeke tesbîtkirin û navandina qertafan ne bi jimartina computerê lê belê bi hûrbijariyeke acizker hatiye kirin.

Beşa Yekem

1 . Hokerên Di Ferhenga Zana Farqînî de Derbas Dîbin

A	appasîonato	baldarane
	aqilane	baldarkî
a	a rast	balê
abidane	Arnawidkî	balkêş
acîzane	arokî	balo
adilane	asan	balorkî
adetkî	asoxîn	bangêrane
adiyane	aşkera	banî
aferîşî	aşkera aşkera	banko
agahdarkirî	aşiqane	barbarane
agîtato	aşkerane	barbarkî
aha	aştîxwazane	barebar
a halo	aştîyane	baş
a heqiyê	avkî	başebaş
a hêja	avloqî	başokane
a hîna	avşoqî	bawerhişkane
ajalkî	awakîno	bebekane
alegreto	a welê	bedbextane
alegro	awer	bedewa
alîgirane	a wiha	bedewane
alosî	a wilo	begane
amabîle	a wisa	begkî
amiyane	awîl	behicokî
an	axirê	behitkî
ancax	axirkê	belaş
andante	axiş	belawela
andantîno	axlebî	belbî
anegorî pêwîstiyê	axlemî	belengazane
a niha	aya	belengazkî
a niho	azadane	beleseb
anîmato		belesebeb
a nika		belhezokî
anka		belhizokî
a nûka	B	belhizokane
aporekî		

belim	berêvkî	bêdanepêş
belkî	berfirehî	bêdengkî
belko	bergiriyane	bêderengîman
belovacî	berhevraz	bêdestûrane
belovajî	berhewa	bêdilmanî
bendewarî	beriya her tiştî	bêdira
beneqot	berî	bêdirav
bengiyane	berjêr	bêemadane
bera	berjêrî	bêendîşekî
beraber	berjor	bêendîşeyane
berahî	bernexûn	bêetlayî
beralî	bernişîv	bêetlehî
beramber	beroçeqî	bêfediyane
beranber	berok	bêfedîtîyane
beranbere	beropaş	bêfehmane
berawirdkî	berovajî	bêfexrî
berayîn	berpîrsane	bêfîkarane
berberokane	berpîrskî	bêfirşkî
berberokî	berpîrsyarane	bêgalte
ber bi esrê ve	berûber	bêgiramîyane
ber bi êvarê ve	berûpaş	bêgiramkî
berbijêr	bervajî	bêgîrobûn
berbijor	bervekiriyane	bêgotin
berbipaş	bervekirî	bêguman
berbipêş	berwarkî	bêhalkî
berbixêr	bes	bêhawakî
bereber	beşbeşî	bêhawane
berebere	betranane	bêhay
berebereyî	bexîlokî	bêhayil
beredayî beredayî	bextekî	bêhemd
berepaş	beyaniyan	bêhemdane
berepaşkî	beyankî	bêhemdî
berepêş	bê	bêhendaze
berevajî	bêagah	bêhenek
berevajkî	bêaramiyane	bêhesabane
berevraz	bêarane	bêheyane
berexêr	bêarezûyane	bêhêviyane
berexwar	bêatlebûn	bêhêzane
berê	bêatlehî	bêhnefîskane
berê ewil	bêbergiriyane	bêhno bêhno
berê ewilî	bêbesmele	bêhtir
berê êvarê	bêbextane	bêhurmetane
berê êvarkî	bêbirhane	bêînsafane
berê nîvro	bêcirane	bêjêpîrsîn
berê pêşîn	bêcîrnexweşane	bêkêmasî

bêkilam	bêwestan	bi bazarhişkî
bêleq	bêwurşeyane	bibazdanê
bêlome	bêxeber	bi beddolî
bêmane	bêxeberdan	bi bedenî
bêmecalkî	bêxered	bi bedewa
bêmehrîbane	bêxirecir	bibedêl
bêmerhametane	bêyaranî	bi bednîjadî
bêmirêsane	bêyarî	bi behitînî
bênamûskî	bêyî	bi belaş
bênan	bêyî destûr	bibelaşî
bênavber	bêyî girtîbûn	bi berawirdiyê
bênavberdayîn	bêyî gotin	bi berberokî
bêpere	bêyî kêmasî	bi berdewamî
bêperwatî	bêyî nan	bi bereberetî
bêpêrane	bêyî nuqsanî	bi berfirehî
bêpêşgiriyanê	bêyî ragirtîbûn	bi berger
bêpirs	bêziravane	bi bergerî
bêqam	bêzor	biberkî
bêqamkî	bi acizkerî	bi bernavkî
bêqewetane	bi adutî	bi berpîrsî
bêriyanê	biamoşî	bi bervedarî
bêsabûn	biapore	bi bervederî
bêsekn	biaqilê xwe	bi betalkirinê
bêserûbin	biaramî	bi bêalkolî
bêsexbêrane	biarastebûnî	bi bêaramî
bêsual	biasanî	bi bêarezû
bêşayîşane	bi aşîrî	bi bêarî
bêşayîşkî	bi aşkera	bi bêatlebûn
bêşemlane	bi aşkerahî	bi bêatlebûnî
bêşerbûn	bi aşkerayî	bi bêbavî
bêşermane	bi awayekî fermî	bi bêbextî
bêşermiyane	bi awayekî qethî	bi bêcirî
bêşewatkî	bi awayekî sergirtî	bi bêdebî
bêşêkirane	bi awirê çavan	bi bêdengî
bêşik	bi axlemî	bi bêdil
bêşîranî	bi azadî	bi bêdilî
bêtaqetkî	bi badanê	bi bêdudilî
bêtedarekane	bi balafirê	bi bêdebî
bêteqûreq	bibaldarî	bi bêesilî
bêtewze	bibandor	bi bêetlehî
bêtirane	bibaşî	bi bêfehîtî
bêtirsane	bibawerhişkî	bi bêfehîmî
bêtîrsîn	bibayê bezê	bi bêfihêtî
bêveman	bibayê birûskê	bi bêgavî

bi bêgiramî
bi bêhawetî
bi bêhayî
bi bêhemdî
bi bêheqî
bi bêhesabî
bi bêhewatî
bi bêhizûrî
bibêhna fireh
bi bêhnefişkê
bi bêhnfirehî
bi bêhurmetî
bi bêînsafî
bi bêmazeyî
bi bêmehr
bi bêmerhametî
bi bêmezeyî
bi bêmuçeyî
bi bênamuskî
bi bêpere
bi bêperwa
bi bêpîrî
bi bêpîrûpergalî
bi bêpuşulî
bi bêqezatî
bi bêsebirî
bi bêsemaxî
bi bêserûberî
bi bêsexbêrî
bi bêşermî
bi bêtebatî
bi bêtedbîrî
bi bêterbîyetî
bi bêteredûtî
bi bêteşeyî
bi bêtifaqî
bi bêwicdanî
bi bêxeber
bi bêziravî
bi bihayê mirî
bi bihostan
bi bijartinî
bi bingehî
bi bin re

bi biratî
bi birîndarî
bi biryarî
bi bitûnî
bi bizdonekî
bi bîrdarî
bi borebor
bi borînî
bi bûdelayî
bi cara xwedê
bi carcarokî
bi carek
bi carekê
bi cebrî
bi cemaetî
bicesaret
bi cirnexweşî
bi ciwamêrî
bi ciwanî
bi ciwanmêrane
bi cîsmî
bi comerdî
bi coşbûnî
bi coşdarî
bi coş û peroşî
bicotê
bi cotkaniyan
bi çalakî
bi çapikî
biçaplûkan
bi çaplûsî
bi çargavê
bi çarlepkan
bi çarnalê
bi çarqewzê
bi çavan
bi çavdîtî
bi çavgirtî
bi çavîtî
biçax
bi çelengî
bi çelpînî
bi çengan
biçeprastê

bi çerx
bi çetînayî
bi çewtî
bi çi
bi çindê
bi çindik û lotikan
biçindik
biçindikdanê
biçindikê
biçindirikan
bi çipeçip
bi çipikî
bi çogan
bi çolbirî
bi çortî
bi çûcanî
bi damanî
bi daqurtinî
bidarezû
bi darê zorê
bi darik
bidaxe ku
bi dek
bi delalî
bi delkbazî
bidem
bi deman
bidemanî
bi demdemî
bi demê re
bideng
bidengê bilind
bi dengî
bi derba kuştinê
bi derengî neketin
bi derewkî
bi derhûdî
bi derwêşî
bi dest
bi destbelavî
bi destê
bi destê zorê
bi destlepî
bi destlepkê

bi destpelkê
bidestûlepkê
bi dev
bi devekî
bi devjeniyê
bi devjenkê
bi devkenî
bi devkî
bi dev re
bi devûrû
bi dewrkî
bideyn
bi dêzan
bidijwarî
bi dil
bi dilekî safî
bi dilekî xweş
bi dilê safî
bi dilhiştinî
bidilînî
bi dilop
bi dilsarî
bi dilşadî
bi dil û can
bi dilxapînokî
bi dilxwazî
bi dilxweşî
bi dimîn
bi dinyadîtinî
bi dinyanedîtinî
bi diravî
bi dirêjayî
bi dirêjî
bi dizî
bi dizîka
bi dîn û harkî
bi dînikî
bi dînokî
bidorê
bi dorfirehî
bi dorfireyî
bi dostane
bi dostanî
bi dubareyî

bi dudilî
bi dû re
bidûvdirêjî
bi ecele
bi ecêbmayî
bi edep
bi edebî
bi efendîkî
bi efiyet
bi egîdî
bi elalet
bi emanet
bi emanetî
bi endaze
bi eniya hildayî
bi erdê re
bi erebî bazarî
bi erzanî
bi eslê xwe
bievdayî
bi eynî
bi ezberî
bi êginî
bi fedakarî
bi feleqreşî
bi fenatî
bifermoyî
bi fêz
bi fikrî
bi firê
bifirkî
bi fîsefis
bi fitozî
bi forqîfî
bi fors
bi gef
bi gefxurî
bi gelemperî
bi gelt
bi ger
bi gernasî
bi gewîkî
bi gezan
bi gêrbûnê

bigilûr
bi giranî
bi giregir
bi girî
bi girînî
bi gişt
bi giştî
bi gizre ve
bi gotegot
bigotin
biguhezî
bi guhêzanî
bi guhnedarî
bi guhnedêrî
bi gumîn
bi gurînî
bi gurmistan
bi gurmîn
bi gutkî
bi guvînî
bi guzim
bi hejmara xwe
bi hejmarî
bihejmetkarî
bi helehela
bi helehelê
bi heleyî
bi helkehelkê
bi hemdê xwe
bi hemdî
bi hemû hêza xwe
bi hendazetî
bi hendazeyî
bi henekan
bi henekî
bi heqê xwe
bi heqî
bi herzingan
bi hetekî
bi hetkî
bi hevalkî
bi hevberî
bi hev de
bihevgirtinî

bi hevparî	bi kafiristankî	bi korî
bi hevpişkî	bi kancî	bikotek
bi hev re	bi kardanî	bi kotekan
bi hevûdin re	bi karekî	bi kotekî
bi hev ve	bi kasûlî	bi ku de
bi hewes	bi kawikî	bi ku derê de
bi hewesan	bike bike	bi kul û derdan
bi heynikî	bi keda milê xwe	bi kulavkî
bi hezaran	bi kefaletî	bi kulman
bihezir	bi kemperê	bi kulmek garis
bi hezirkirin	bi kepazeyî	bi kurayî
bi hêdîka	biker	bi kurtasî
bi hêminî	bi kerayî	bi kurtayî
bi hêsanî	bi keser	bi kurtebirî
bi hêsîrî	bi keslanî	bi kurterê
bi hêwirze	bi keşiyê	bi kurtî
bi hîlbijêrî	bikevçî	bi kustexî
bi hilhatinî	bi kevilokî	bi kuşpenetî
bi himîn	bi kêf	bi kutanê
bi hindazeyî	bi kêfkirin	bi kutek
bi hingehing	bi kêfûeşq	bi ku ve
bi hiqûqî	bi kêfxweşî	bi kuxtekuxt
bi hirmegurm	bi kêmbûyî	bi kûr û dûrî
bi hirmijînî	bi kêşan	bil
bi hişkebawerî	bi kibarane	bila
bi hîmî	bi kibarî	bi lebtoyî
bi hîqehîq	bi kinasî	bi lehengî
bi hîqînî	bi kinayî	bi lepan
bihostayî	bi kinî	bi lepînî
bi hovîtî	bi kirêtî	bi leqokî
bi hovkî	bi kirêtî	bi lertzandin
bi hunermendî	bi kirkitînî	bi lewçeyî
bi hûrbijarî	bi kiryarî	bi lez
bi intînî	bi kitekit	bi lezayî
bi irsî	bikî nekî	bi lezgînayî
bi irsîtiyê	bi kîjan zimanî	bi lezgînî
bi israr	bi koçemal	bi lez û bez
bi îcare	bi koçemalî	bi lêbokî
bi îdareyî	bi koka xwe	bi lêdanê
bi îhtiyadkarî	bikomelî	bi lêv re
bi îskeîsk	bi konekî	bi lêvikê re
bi îşekî	bi konetî	bi lêxistinê
biîtifaq	bi kontratî	bi lihevqelaptinê
bi jinemêr	bi koranî	bilindîne

bilangan
bi livokî
bilîmetane
bi lodan
bi lodî
bi loq
biloqê
bi lotikan
bi lotikdanê
bilqebilq
bi mal
bi malbatî
bi maneyê
bi manyakî
bi markî
bi mecazkî
bi mecburî
bi melûsankî
bi memnûniyet
bi memnûnî
bi merc
bi mercê dîtinê
bi merdî
bi meşê
bi meşwerdekî
bi metelî
bi metelmayî
bi mezin û biçûkan
bi mêranî
bi mêrxasî
bi mêvandarî
bi miftî belaş
bi milan
bi minêkarî
bi miqate
bi mirinê
bi mirîtî
bi mirovî
bi misogerî
bi misqalan
bi mitrî
bi mixabî
bi mixenetî
bimîne

bimîrkut
bi moremor
bi mulayîmî
bi muweqetî
bi mûremûr
bi namûs
bi nankorî
binanoziko
bi nanzikî
bi naşîtî
bi nav
bi navber
bi navberdayîn
bi navberiya
bi navbeynkarî
bi nav dayîn
bi navekî
bi nav gotin
bi navînî
bi naxî
bi nayebe
bi nazenaz
bi nazikî
bi naziyan
bi neberpîrsî
bi nebîrbirî
bi nebîrewerî
bi neçarî
bi nefehmatî
bi nefis
bi neheqî
bi nehsî
bi neqlî
bi nerihetî
bi nermahî
bi nermenerm
bi nermenermî
bi nermetingî
bi nermikayî
binermî
bi nesîhetan
bi nezanî
bingehîn
bi nihiçan

binimêj
biniquçkan
bi nivîskî
bi nîvdevî
binîvî
bi nîzeyan
bi nobe
bintût
bintûtî
bi oreor
bi pakî
bi palpişt
bi palpiştî
bi palpiştiya
bi palûtetî
bi panîyê
bi paqijî
bi pardanî
bi partîgirî
bi partîzanî
bi paşpenî
bi paxavpênekirî
bi pelaxtinê
bi pembû
bi pendan
bi pere
bi peretî
bi peyatî
bi peyvê
bi pêneewletî
bi pêstûrî
bi pêş de
bi pêşîn
bi pêşpenî
bi pihêtî
bi pinîtî
bi piranî
bi pirolelyî
bipîrsê
bipirtê
bi pisepis
bi pistepist
bi pişqdarî
bi pişpişîn

bi piştanî
bi piştê
bi piyan
bi piyên tazî
bi piyênxwas
bi pîrûpergal
bi pîşadî
bi planî
bipostayê
bi poşmanî
bi qajeqaj
bi qajewaj
bi qajînî
bi qajkajokî
bi qaleşî
bi qandî ku
bi qanûn
bi qanûnî
bi qapan
bi qarqarokî
bi qasî dinyayê
bi qasî ku
bi qayde
bi qebaletî
bi qehpikî
bi qelebalix
bi qerardarî
bi qerd
bi qerînan
bi qerîne
biqerz
bi qesdanî
bi qesem
bi qest
bi qestî
biqestûkan
bi qetabkirî
bi qethî
bi qetî
bi qevazdanê
bi qevd
biqewet
bi qewetî cebrî
bi qidemî
bi qirçeqirç

bi qisasî
bi qitûtî
bi qiyasê
bi qîjeqîj
bi qîjewîj
bi qîjînî
bi qîjqîjokî
bi qîreqîr
bi qîrewîr
bi qîrînî
bi qubale
bi qubedetî
bi qubedeyî
bi quncirîkan
bi qurdêşenî
bi quretî
bi qurêf
bi qurnazî
bi qutibirî
bi quwet
bi qûnkaşkê
bi qûnxişkî
bi rahiştinê
bi rakendî
birakî
bi ramanî
bi rasteqîne
bi rasthatinî
bi rastî
birayane
birbirqokî
birçî
birdobirdo
bi refesan
bi reqîn
bi revokî
bi rewanî
bi rewankî
bi rezîlî
bi rêderyayê
bi rêganî
bi rêhewayê
bi rêkûpêk
bi rêkûpêkî

bi rêûzê
bi rihetî
bi rindî
bi riprastî
bi riya
bi riya danebihîzê
bi riya îlanê
bi riya ramanê
bi ro
bi roj
bi rojkî
biroqonkî
birqokî
birqonekî
birs birs
birsebirs
bi ruh
bi rûberiyê
bi rûdayî
bi rûkenî
birûsokî
bi rûyê spî
bi saetan
bi safitî
bi sakînî
bi salan
bi samîmîtî
bi sanayî
bi saxikî
bi saxî
bi saxîtî
bi saxlemî
bi sebirê
bi sekanî
bi selametî
bi semt
bi semtika
biseqetî
bi serbestî
bi serbilindayî
bi serê lêvan
bi serê poz
bi serê xwe
bi serê xwe tenê

bi serê ziman
bi serkêşî
bi serkî
bi sernermî
bi sernigûnî
bi serpeyî
bi serpêlî
bi sexbêrî
bi sidinîn
bisidqê safî
bi sirt
bi sirtikî
bi sirtî
bi sivikahî
bi sivikayî
bi sivikî
bi siwarî
bi sofikî
bi sonda temam
bi soz
bi spardeyî
bista
bistek
bi stemkarî
bi stûyê şikandî
bi suxteyî
bi şadî
bi şalûsî
bi şarlatanî
bi şaşî
bi şaşîfî
bi şaşmîfî
bi şaşwazî
bi şekil
bi şelafî
bi şemaldan
bi şeref
bi şermokî
bi şert
bi şertê kêrê
bi şertê bijartinê
bi şertê neqandinê
bi şev
bi şewişînê

bi şexs
bi şexsê xwe
bi şeydayî
bi şeytan
bi şeytanî
bi şid
bi şidandî
bi şidet
bi şirîkatî
bi şirîkayî
bi şîretan
bi şîretkî
bi şûn de
bi şûn ve tir
bi şûr
bi talapê
bi taybetî
bi tebatî
bi tedarekane
bi tedarekî
bi tedbîrî
bi tehdîtkarî
bi tehmdanê
bi tehn
bi tekrarî
bi telaq
bi temamî
bi tembelî
bi tena serê xwe
bi tenayî
bi tenê
bi teqayî
bi teqereq
bi teqîn
bi teql
bi teqlê
bi teqreq
bi teqsîtan
bi teredût
bi terpîn
bi terpînî
bi tesadûfî
bitevayî
bi tewlazî

bi texmînî
bi tifaqî
bi tinazdanî
bi tirali
bi tirdînkî
bi tirs
bi tirsikî
bi tirsokî
bi tirsonekî
bi tivêkî
bi tîkane
bi tolazî
bi tomerî
bi torî
bi toz
bi tozrakirinê
bi tundî
bi tûlan
bi tûnî
bitûnî
bi ufteuft
bi ûqeleyî
bi ûšta
bi vebir
bi vebirî
bi veguhêzanî
bi vesihê
bi veşarî
bivexwarî
bivê nevé
bi vê rê
bi vinevinî
bi viran
bi vizînî
bi vî awayî
bi vî rengî
bi vî terhî
biwam
bi wasiteya
bi wateyî
bi wekat
bi wekîlî
bi wêrekî
bi wî awayî

bi wî terhî
bi xamî
bi xamoşî
bixap
bixar
bixar û lez
bi xasûkî
bi xaşkerî
bixavî
bi xayisî
bi xayînî
bi xazeyî
bi xedarî
bi xeletî
bi xemgînî
bi xemnexurî
bi xemxwarî
bi xenceran
bi xêr
bi xêtikî
bi xêtokî
bi xêza xwedê
bi xingirkî
bi xinisî
bi xirexavî
bi xirexir
bi xirm û gurm
bi xirpanî
bi xişîmî
bi xîmî
bi xurekî
bi xuşînî
bi xûynepakî
bi xwedayî
bi xwe re
bi xweşikayî
bi xweşikî
bixweşî
bi xweşkayî
bi xweşkî
bi xweziyan
bi xwêdana eniyê
bi xwişkîtî
bi xwînsarî

bi xwînxwarî
bi ya wê
bi ya wî
biyaneyane
bi yarîkan
bi yekdengî
bi yekdevî
bi yekîtîya dengan
bi yekîtîya rayan
bi yekîtî
bi yekkerî
bi yekrayî
bi yekûnî
bi yemanî
bi zagonî
bi zalimî
bi zanatî
bi zanayî
bi zanebûn
bi zanetî
bi zaneyî
bi zanistî
bi zankî
bi zar
bizdobado
bizdokî
bizdonekî
bi zehmetî
bizeman
bi zeman re
bi zerar
bi zexelî
bi zexmî
bi zêdetirî
bi zêdeyî
bi zibaretî
bi zik ve
bi zikê birçî
bi zikê têr
bi zikkêşkê
bi ziktêrî
bi zimmî
bi zindîtî
bi ziraqê tavê re

bi zirî
bi zivêrkerî
bi ziyar
bi zînî
bi zîtikan
bi zor
bi zorbaşî
bi zorbazî
bi zordarî
bi zordestî
bi zorekî
bi zorê
bi zûkayî
bîlhesa
bîmarokî
bînefiskî
bîskek
bîstikek
bîzat
bîzokî
bodekane
bomikane
Boşnaqkî
bûdelane
Bûdelawarî

C

cadûyokî
cahilane
camêrane
camêrkî
canbêzarane
canêcanê
canfidayane
cangoriyane
canikî
caniyane
cansîperane
car
carcar
car car
carcaran
car caran
car heye

car zane	çakbînkî	çeprastwarî
carcarokane	çalakane	çepûrast
carecar	çalomirto	çeqeçeç
carek	çamûrokî	çeqeçûq
careke din	çapikî	çer
carinan	çaplûskî	çere
cazûyokî	çapxûnkî	çerê
cebankî	çaralî	çerixokî
cebrane	çarbezî	çeşîd bi çeşîd
cemaetî	çar çapik	çetînkî
Cengenekî	çargavkî	çewt
cerbezane	çarlepke	çewteçewt
cesûrane	çarlepki	çêrane
cih cih	çarmedor	çi
cihê cihê	çarmêrkî	çib
cihêkî	çarnalkî	çikane
cihê neheq	çarneçar	çiko
cihê netune	çarnikar	çikû
cihê tune	çarpînekî	çildevkî
cihinan	çavbal	çilo
cip	çavî çavî	çilo çilo
cipcanî	çavnebarokî	çilon
circirokî	çavsorane	çilptazî
cirnexweşane	çawa	çilqûnkî
ciwanbêjkî	çawan	çima
ciwane	çawalêhatî	çimeçim
ciwanmerdane	çawalêhato	çimkî
ciwanmêrane	çaxên berê	çindik çindik
cîhangirane	çelebiyane	çingçing
cînarkî	çelebkî	çingeçing
cîqewîq	çelengane	çingîn
cîrankî	çelepeyî	çingînî
comerdane	çalexwarî	çipçip
comerdkî	çelp	çipçipokî
cot bi cot	çelp çelp	çipeçip
cotecot	çelpeçelp	çipik
cotocoto	çelpîn	çipikane
cudayîkî	çelqeçelq	çipik çipik
curbicurî	çendetexlîd	çi qas
cure bi cure	çendî	çira
	çengoçengo	çirçirsokî
	çepelkî	çireçir
Ç	çepelokî	çiris çiris
	çeperast	çirkeçirk
ça	çepkî	çirp
çakbînane	çeprastkî	çirpeçirp

çirs çirs
çirseçirs
çirt virt
çirtikî
çirtovirto
çirûsk çirûsk
çist
çistane
çito
çitol
çitolî
çiton
çivanekî
çiveçiv
çivoçivo
çivokane
çivteçivt
çizeçiz
çîçîç
çîçoçîço
çîk çîk
çîn çîn
çîneçîne
Çînkî
çîrçîr
çîreçîr
çîrkeçîrk
çîtikî
çîzeçîz
çolskî
çon
çopikane
çorekî
çorsane
çors çors
çorskî
çortkî
çunkî
çûraçûr

D

dabolkî
dadiyane
dadmendane

dadperwerane
dadwerane
dagirkerane
dahênane
dahiyane
daîma
damankî
danînkî
Dankî
dawiya dawîn
dawiyê
dawm
de de
debengane
decrecendo
degme
dehim
delavkî
deman
demdest
demikdest
demjimêrkî
demokratiyane
demsalî
dengbêjkî
dengkî
deqedeq
der bar
derbasîkirî
derbejêr
derdest
dereng
derengî
derewînî
der hal
der heq
derî
der maf
dernixûn
derva
derve
derwêşane
derwêşkî
desta
destbelavane

destbikarane
desteval
destnivîskî
destûrane
devdevkî
devedevî
deverû
devkenokî
devkî
devokî
dewarkî
dewisandî
dewixokî
dexezarî
dêhndarane
dêlikî
dêmakî
dêredêrî
dêwane
di. . de
dibe
dibe ku
di ber dilê hev de
di bin çavan de
di binî de
di binî re
di bin nezaretê de
di bin re
di carekê de
di cih de
di cî da
di dawiyê de
di derbekê de
di dezgîn de
di dilê xwe de
di dil xwe de
digel
di germê de
di hembêza hev de
di heq
di her halî de
dihevde
di heyamê de
dijminane

dijminkî	di ser dilê hev de	ebebozkî
dijminwarî	di ser re	eceler
dijmirovane	di ser xwe re	ecemîkî
dijwarane	di serî de	ecêb
dijwarkî	di wext de	ecêba
di ker de	di wexta xwe de	ecêbanek
di kere de	di yek derbê de	edîbane
dilbijokî	di zemanê xwe de	efendiyane
dildarane	dizîka	efendîwarî
dilêrane	dizîkî	efsûs
dilhişkane	dîlberane	egela
di lingê lingan de	dîndarane	egîdane
dilkeçikî	dînemêrkî	egîdkî
dilkevirkî	dînikane	ehmeqane
dilnazkî	dî	ekserî
dilopek	dînkî	eksî
dilovane	dînokane	elan
dilsax	dînomîno	elbet
dilsojane	dîsa	elbete
dilsozane	dîwederane	eletxmîn
dilşewatokî	dîwederkî	eletxmînî
dilzîzane	do	elf
dimedim	domayî	elhed
di milê hev de	doralî	ema
din	dorodor	endezyarane
di navberê de	dorfîrehî	erebkî
di nav de	doredor	erebwarî
di navê de	dostane	erê
di nav hev de	dostkî	ermenkî
di nerma xwe de	doxmankî	erotîkane
dingeding	duh	esaleten
di nîvî de	duha	eskerane
dinok	dulayenî	eskerkî
di paşila hev de	duyîndeh	esûsekî
dipdirêjkî	dûdirêjk	eşîrane
di pey de	dûkelane	eşîretwarî
di qilqalekê de	dûr	eşîrwarî
dirankî	dû re	ev
direndane	dûredûr	evdalane
direndeyane	dûvdirêj	evdalkî
di rex de	dûvdirêjî	evdalokî
dirêjkî	E	evîndarane
di rojên pêş de		ew
di ser de	e	ewa

ewha
ewil
ewilî
ewilîn
ew jî
exme
ey
eyanî
eydî
eynen
eynî
eyweleh
ezbere

Ê

ê
êdin
êdina
êdî
êdî tam
êginkî
êh
êkane
êlwarî
êndî
êpê
êra
êriyane
êrîşkarane
êrîşkî
êrîşwarî
êsîrokî
êvaran
êvarkî
ê weleh

F

Fariskî
faşîzane
fedakarane
fediyokane
fediyokî
fehîtokane
fehmakî

fehşikî
feqîrokî
feraza
ferzîne
fetisokî
fetisoyî
fetlanekî
fetlokî
fetlonekî
fetsoyî
feylesofane
feylesofkî
fêdokî
fêrisane
fêtokî
filqane
firefir
firk
firkane
firkofirko
firkofirkoyî
firkoyî
firofiro
fîrqûzane
firtefirt
firtêfirtê
fîsefis
fîstoqî
fîşt
fîşt û
fitrî
fîdakarane
fîkefîk
fîlozofane
fîlozofkî
fîna
fîrefîr
fîskefîsk
fîtefit
fîtosane
fodilane
fortepian
fortissimo
Fransîzkî
Franskî

fuqurane
fuzûlî

G

Gagawîzkî
garanî
garankî
gav
gav bi gav
gavek berê
gaveke din
gavinan
gavişkî
gawirkî
gayîkî
gazegaz
gazinkî
gefwarî
gefîxwûrane
geh geh
gelek
gelek baş
gelêrkî
gelo
gerçî
germegerm
gernasane
geşgeş
geşgeş
gevezokî
gewcane
gewckî
Gewendekî
gewherane
gewheranî
gêjane
gêjgêjî
gêjikî
gêjokî
gêjomêjoyî
gêjoyî
gêrçî
giloverok
gincirî

gindirokî	gurmetep	helbestvankî
ginegin	gurmûrep	helbet
gingirfîqî	gurpegurp	helebez
gingirokî	gutkî	helepel
giran giran	guv	helî helî
girçegirç	guva	helketiyane
giregir	guva guva	helohûro
girîmankî	guve	hem
girîngtirîn	guveguv	hema
girnijokî		hema hema
gişk	H	hema jixwe
gişt		hemakî
giştîkî	ha	hema mabû
givarkî	habtoyîkî	heman
givrikî	hahak	hema wisa
goşekî	hahake	hember
got hêr û	hahinga	hemen
gotin kirp	hakimane	hemik
gotinkî	hal bi hal	hemin
gotin xirp	halo	hemîn
gotin xirt	hanhanga	hemû
goya	hanhanka	hemûçk
guhêzbarkî	hanka	hemûşk
guhnedêrane	harhareyî	hendezeyane
guhnedêrkî	hasilî kelam	heneka
gujane	hatif	henekane
gujeguj	havînê	heqane
gulomîtkî	hawêr	heqanet
gulpegulp	hawirdor	heqîqeten
gulpgulp	hawîrdor	her roj
gumpifokî	hay hay	her wekî din
gumrahkî	hebhebî	herehereyî
gundîkî	hebo hebo	hereşewarî
gundkî	heçî	herewezkî
gundorkî	heçko	herê
gunehkarane	heç ku	herfiyen
gur	heço	herhal
Gurcîkî	hedran	herhalde
Gurckî	hejhejokî	herikbarkî
guregur	hejhejoyîkî	heriyokî
gurgur	hejmarbar	herî
gurmegurm	hejmarkî	herî zû
gurmerep	heke	her sibeh
gurmering	helaçê	her şev
	helbestnivîsane	her tim

herûher
herwe
herzal
hesêbanî
hesêbankî
hestgermane
hestyarane
hestyarkî
heta bi hetayê
heta bixwazî
heta hetayê
hetavkî
hetekane
hetekî
hetikane
hevalane
hevalkî
hevberdarkî
hevberkî
hevparane
hevtone
hew
hewngirane
heyberîkî
heybetane
heycar
heyfane
heywankî
heywanwarî
hezir
hezr
hê
hêdî
hêdî hêdî
hêdîka
hêdîna
hêdînî
hêj
hêja
hêjan
hêjika
hê jî
hêjt
hêjta

hêmakî
hêna
hê nû
hêsan
hêştta
hêştana
hêzdarane
hiciqandî
hijdrûka
hikmen
hikumdarane
hilbijarane
hilûyokî
him
himehim
hin
hindande
hindek
hindik
hindik hindik
hindrû
hindrûka
hinek
hinekî
hingav
hingehing
hino hino
hiqûqkî
hirçkî
hirehir
hirhir
hirhopî
hirhopkî
hiriq
hirmehirm
hirmijkî
hişk
hişkehişk
hişkelokî
hişkenerm
hişmendane
hişmendiyane
hişwerane
hitil mitil

hîç
hîlobîlo
hîn
hîna
ho
hogirane
hogirkî
hoho
holê
hop
horehor
horhor
horiyane
hostakî
hostayane
hovane
hoveberane
hoveberkî
hovkî
hozanane
hozankî
hozakî
hulhulîkî
hundirû
hunerane
hunerkarane
hunermendane
hunerwarî
hunerwerane
huphupkî
hûrhûr
hûrohelo
hûromûr
hûroxango

I

i
ile
ilim
ilmane
ilmiyane
indir
indî

ingirokî	jêr	ji dil
intasî	jêrejor	ji dil de
irnokî	jê wê de	ji dilê saff
Î	jê wêdetir	ji dilê xwe re
Îbranîkî	ji aliyê	ji dilî
îcar	ji beheca re	ji do de
îcar çî	ji bela	ji duh de
îcarî	ji ber	ji dûr de
îclavtazî	jibere	ji dûrî
îda	ji berê de	ji dûrî ve
îla	ji berê ve	ji dûr ve
îlahîn	ji berêvkî ve	ji eksa
île	jîberkirî	ji eksan re
îleh	Ji ber ku	ji erdê heta esman
îlehîn	ji ber sedemê	ji êk
îlelebed	ji ber vê	ji êvarê de
încâ	ji ber vê qasê	ji fitratî
încar	ji ber vê yekê	ji gavişkî
Îngilîzkî	ji ber wê	ji hayê
îngê	ji ber wê yekê	ji heman da
înkaranê	ji ber xwe	ji hemûyan re
înkarwarî	ji ber xwe ve	ji hev
însanane	ji bextra	ji hewa de
întixarwarî	ji bil	ji hewla ruh
îro	ji bilî	ji hêba ruh
îroj	ji bin	ji hêka xwe de
îseîs	ji bin ve	ji hêla
îskeîsk	ji binî	ji hêwa ruh
Îskoçkî	ji birçînan	ji hindav de
îsokî	ji bo çî be	ji hundir
Îspankî	ji bo niha	ji hundir de
Îspanyolkî	ji bo nimûne	ji hundir ve
Îtalkî	ji canimî xwedê de	ji hundirû ve
îtir	ji cih de	ji ker de
J	ji cihê dûr	ji ker ve
jê cihê	ji der de	ji kewş û kewaşan
jê cuda	ji derî	ji kêfa dilê xwe re
jêhatiyane	ji der ve	ji kêfan
jêhatkî	ji destekî	ji kîsê
jêlî	ji devan	ji ku
jê pê de	ji dewsa	ji ku de
jê pê ve	ji dêl	ji ku derê
	ji dêla	ji ku derê de
	ji dêlê ve	ji kûr ve
	ji dêvla	

ji layê din ve	ji şerefa te re	keçane
ji lep re	ji şeytanî re	kelebez
ji lew re	ji şîrî heta pîrî	kelebêhn
ji maka xwe de	ji taf de	kelekokî
ji maka xwe ve	ji tevan re	keneho
ji makî	ji tîrsa ruh	kenehû
jimarbar	ji vê gavê ve	kengê
jimarkî	ji wehşîtiya xwe	kengî
ji mêj ve	ji wê çaxê ve	keno
jinane	ji wê gavê ve	kenokî
jinankî	ji wê hingê ve	kepazekî
jinbazkî	ji wî zemanî ve	ker
ji nedî ve	ji xafil de	kerambera
ji neheqiyê	ji xaftila	kerane
ji nêzan	ji xêra xwedê re	keregêjane
ji nêz ve	jixwe	kereker
ji niha ve	jixweber	kerekere
ji nika ve	ji xwe razî	kerkî
ji nişka ve	ji xwe re	kesanekî
ji nişkekê	jixweser	kesebir
ji nişkî	ji xwe ve	keslane
ji nû ve	jixweyane	kestepetekî
jinwarî	ji zikmakî	kestepesteyî
ji par re	ji zû de	keşkane
ji paş de	jîrane	kevneşopane
ji paşê de	jor	kêlekanî
ji paş ve	jorejêr	kêlekî
ji pêr	jû paşî	kêm
ji pêr re		kêşanokî
ji pêş ve	K	kibarane
ji piyan		kin
ji qiriqê berjêr	ka	kinahî
ji qirş û qalan	kafirkeratî	kinasî
jira	kalekal	kinemine
ji rew tik û mewtikan	kalûkal	kinêminê
jirêketane	kamilane	kirdarkî
ji rika	kancane	kirêtane
ji roja ewil de	kanckî	kirêtkî
ji roja roj de	kanê	kirikî
ji serekî ve	kardêrane	kirkirpokî
ji seriyekî ve	kardêrkî	kirp
ji serî de	kasûlane	kirpekirp
ji serî heta binî	kaşekaş	kirt
ji sermanan	kawikane	kirtekirp

kişanokî	kustexane	li ber çûndinê
kiş û mal	kutanî	li ber hev
kişwergirane	kutasî	li ber mirinê
kitekit	kutayî	li ber sekeratê
kitkitî	kutibir	li ber şîr
kizekiz	ku wisa be	li bêhnekê
kîngê	kûçekûç	libolibo
kîtkîtî	kûrekûr	licih
koçemal		li cîhanê
kok	L	li danînê
kolekî		li darî çav
kolewarî	laderane	li darî çavan
konekî	lakotkî	li dera hanê
korane	laleteyn	li deran
korankî	lape	li derdora
korfeleqî	lasayî	li derve
korîkî	lavane	li destekî
korkorane	lawelaw	li deverû
korkorîkî	lawlaw	li dinyayê
kotek	legato	li dîkê sibehê
kotikî	lehangane	li dora
ku	lento	li dorê
ku bibe	lep	li dû
ku dor bê	lepira	li êre
kudî	leqleq	ligel
kudkamkî	lerzane	ligelig
kufekuf	leşkerane	liglig
ku hebe	leşkerkî	li gor
kujendeyane	lewçeyane	li gora dile xwe
kulîkulî	lewra	li goranî
kulkulî	lez	li gor hesabana
kundirokî	leza beza	li gor hesabê xwe
Kurdiyane	lezelez	li gorî
Kurdkî	lezkî	li gorî ku dixuye
kurkur	lezlezî	li gorî dilê xwe
Kurmanckî	lezo bezo	li gorî qanûn
kurt	lê	li gorî wê
kurtasî	lê belê	li gorî xwe
kurtayî	lê çawa	li gor kêfa xwe
kurtebir	li ba hev	li gor pêwîstiyê
kurtebirî	li bal xwe	li gor xwe
kurtehî	li banî	li gor zarê hal
kurtêlxûrane	li ber avê	li gund
kurtêlxwerane	liberçav	li ha
kurtî	li ber çavan	li hafê

li haziriyê	li ser	ma
li hember	li ser çavan	Macarkî
li hemberî	li ser çav û seran	mafane
li hemberî hev	li ser dev	mahirane
li her derê	li serdevkî	Makedonkî
li hira	li sere sibehê	makeqanûnkî
li hundir	li ser hesab	malîtî
li hundirû	li ser hesabê xwe	manyakane
li jêr	li ser hev	maqûlane
li jor	li ser kêlekê	markî
li jorê	li ser lingan	maxwene
li kelê	li ser piştê	megîne
li kêlek	li ser piyan	mekanîk
li ku	li ser qûnê	melûsankî
li ku derê	li ser qûnkî	merdane
li liyaqî	li ser rê	mertalkî
li meydanê	liserserkî	mesela
li navê	li ser sûc	mestane
li navrojê	li ser tawanê	mestkî
lingeling	li ser teniştê	mesûmane
li nîvekê	li ser vê	meş bi meş
li nîvî	li ser vê yekê	meşwerdekî
li paş	li ser xweşiyê	metelkî
li paşiyê	li ser zik	metirsîdarkî
li paşpê	li şayesta	mewemew
li pey	li tenişt	mewsîmî
li pey hev	li vê derê	mexribkî
li pêş	li vê derikê	mexsûs
li pêşberî hev	li vir	mexsûsî
li pêş çav	li virikê	mexsûska
li pêşiyê	li wê	mezinane
li piyan	li wê derê	mezinkî
li qasî	li wî serî	mêk
liqeliq	li xurînî	mêrane
li qirikê	li xurû	mêrankî
li qiyametê	li zarê hal	mêrkujane
li rastan	li zewacê	mêrxasane
li rastê	lîmelîme	mêrxaskî
li rex	lîp	mêvankî
li rê	lomeyane	mêvanperwerane
li rojên pêş	luqluq	mift
li rû		miftexwerane
li rûyê		miheqeq
li rûyê hev	M	mihînî
		mikevnkî

milçemilç
 milemil
 milkane
 min dîtiye nedîtiye
 minemin
 minminîn
 miqlikî
 mirçemirç
 mirç mirç
 mirdarkî
 miremir
 mirêsdarane
 mirîkî
 mirtivkî
 misêwa
 miskînokî
 mişexwerane
 mişt
 mitribkî
 mitrîkî
 mixabin
 mixabinî
 mixenetane
 miyaserane
 mizemiz
 mizgîn
 mizmizokî
 mîna
 mîna ku
 mîrane
 mîrankî
 mîsoger
 moleqane
 mopîzane
 mortmortkî
 muheqaq
 muhteremane
 mutleq
 mutleqe
 muzaferane

N

na
 naçîzane

nafîle
 nagah
 nageh
 nagehan
 nagihanî
 naha
 nahan
 nahanî
 nako
 nakokane
 nalenal
 nankorane
 nankorkî
 nanoziko
 nanûzik
 nanzikî
 naşiyane
 naşîkî
 naşîtkî
 nava rojê
 naxêr
 nazenînî
 nazikane
 nebe
 nebe nebe
 neberpirsane
 neberpirsiyarane
 neberpirsyarane
 ne bi dilê xwe
 nebî
 nebîrbirane
 nebîrewerane
 neçarane
 neçêyane
 nedîtî
 nefehmane
 nefehmdarane
 nefretane
 nehar
 nehemd
 nehesabkirane
 nehesokî
 nehsiyane
 ne îş

nejdilî
 ne ji hemd
 nema
 nemaze
 nemerdane
 nemirovane
 neqlen
 nermenerm
 nermetingane
 nermika
 nermovingane
 nermûsokî
 ne rokir û ne pîva
 netebtane
 netebtokî
 neteptane
 neteweperwerane
 neteweyane
 netirsane
 newenew
 newêrekane
 newzenewz
 nexasim
 nexêr
 nexşkarane
 nexurtane
 nexwe
 nexwedayî
 neyarane
 neyarkî
 nezaketen
 nezane
 nezankî
 nêçe
 nêz
 nêzenêz
 nêzik
 nêzing
 nêzîk
 niçeniç
 niçîn
 nifsî
 niha
 nihayet
 nihe

niho
nihoke
nika
nikar
nipî nû
nipnêz
nipnû
niqîrokî
nirç
nirçenirç
nispeten
niş
nişmiyane
niviştokî
niva
nivo
niwa
niyazkarane
nizmokî
nîm
nîspeten
nîştimanperwerane
nîv
nîvanî
nîvbiha
nîvbuha
nîvenîv
nîvexavî
nîvfiyet
nîvonîvo
nîvrokî
nîvroyê
nîvsî
nîvvekirî
no
nojekî
noke
nolî
Norweckî
Norwejkî
notal
nuha
nuho
nuka
nuqto nuqto
nû

nûka
nûke
nûnerane
nûrenûr
nûzenûz
nûzikî

O

oh
oha
olkî
olperestane
Osmanîkî

P

padîşahane
pako pîso
paqijane
par
parastinkî
partiyane
partîgirane
partîgirkî
partîzane
partîzankî
paşayîn
paşepaş
paşê
paşikê
paşinê
paşiya paşîn
paşînê
paşketindarkî
paşkî
paşna
paşnê
paşopê
paşpaşînî
paşpaşkî
paşpaşko
paşpenî
paşpê

paşpêkî
paşûpê
payîzê
pehnikî
pehtiyane
pelkî
pelkutkî
pelpel
perestîşkarane
per perîşan
pesarkî
pesendane
pesnane
pestinkî
peşko peşko
pev re
pexîlane
peyapey
peyarî
peyatî
peyayî
pey der pey
peyikdarane
pêda pêda
pê de
pêkre
pêkve
pêlek
pêlepaş
pênaskî
pê nizanî
pê re
pêş
pêşber
pêşekî
pêşengane
pêşepêş
pêşiyê
pêşiya her tiştî
pêşiya pêşî
pêşî
pêşîn
pêşketinane
pêşkêşkî

pêşkî
pêşmergane
pêşmergeyane
pêşpenî
pêşpêkî
pêştir
pêtêkildar
pê ve
pê ve girêdayî
pêwanê
pêxaskî
pêxem
pêxemberane
pêxemberkî
pêxwaskî
piço piço
piç piç
pihêt
pilçepilç
pilepil
pile pileyî
pilqepilq
piltepilt
pilûçkî
pinepin
pineping
pippembe
pippihêt
pir
pir baş
pirbêjokî
pirbicar
pirî car
pirî caran
pirî jê
pirî pir
piroleyane
pirsyarane
pirsyarkî
pirtê
pirtik pirtik
pirtir
pirtîpirtî
pir û pir

pisepis
pisporane
pistepist
pişkane
pişkdarane
pişt
piştî
piştostan
pişt ra
pişt re
pişt û pişt
pitepit
pitikane
pitpito
pitpitokî
pizo
pizpizandî
pîrane
pîrozane
pîşebazane
pîtolane
pîtolkî
pîvazokî
pozbilindane
prîmîtfkî
pûpa

Q

qaçax
qafilqeda
qajeqaj
qajqajokane
qaleşane
qanûnane
qanûnkî
qasek
qasek berê
qasek bi şûn de
qastik
qastî
qaşo
qatke
qebale
qebalewî

qederek
qederek berê
qederek bi şûn de
qehremane
qelemkî
qelenderane
qene
qenim
qerpeqerp
qesbende
qesdane
qesdanî
qestane
qestî
qestîka
qestîkan
qestûk
qestûka
qeşmerkî
qeşmerokî
qet
qethiya
qethiyen
qetiyen
qetî qetî
qevdkî
qewî
qey
qeyînî
qeynî
Qezaxkî
qêna
qiçqiç
qijeqij
qiloqoç
qilozanî
qimoqimo
qirçeqirç
qirçoqirço
qirçqirç
qirdikane
Qirgizkî
qirpeqirp
qismen

qîjokî
qîjqîjokane
qîjqîjokî
qîreqîr
qîrokî
qîrqîrokî
qoplanî
qorfeleqî
qotaqota
qoteqot
qotikî
qotkî
qubale
qubedane
qubedekî
qubedeyane
qubikî
qulozanî
qulteqult
qurdêşane
qurequr
qure qure
qureyane
qurnasane
qurnazane
qurnazkî
qurpequrp
qurtequrt
qurtoqurto
qutifandiyane
qûnaqûna
qûnkaşkî
qûnqûnkî
qûnxişkî

R

rahînankî
ramankî
ramedankî
ramedayî
raporane
rast
rastane

rasteder
rasterast
rasterê
rasteser
rasthatinî
rastlêhatî
rastovajî
reperep
repetep
repisandî
reprep
req
reqereq
reqûn
resenkî
resmen
reşbînane
revere
revere
revîrevî
revoguro
revrev
rewanbêjane
rewanbêjkî
rewankî
rewşenbîrane
rewşenbîrkî
rexkî
rexma
rexnekarane
rexnekerane
rexrexkî
rezîlane
rezîlkî
rêkûpêkane
rêşaşane
rêşaşkî
rê û rê
rêzdarkî
rêzilkî
rêzrêzî
ricf
rihet
rikoyane

rindikane
rindikî
riprût
riwînokî
roj li ava
ronakbîrane
ronakbîrkî
rûbar
rûber
rû bi rû
rûcefrîqane
rûkenokî
rûşûştî
rût û recale
rûxarkî

S

safiyane
sala çûyî
sala par
saltir
saltirk
samîmî
sanahî
sanayî
sat
sawdarane
sax
saxek
saxekî
saxesax
saxik
saxikane
saxleman
saxlemkî
saxsax
sebare
sebiyane
sehî
seksiyane
seksîkî
semt
semtika
semxerat

serabera
seranpê
seranpêl
seranser
serapêl
serbazane
serbazkî
serberdayî
serberedayî
serberjêr
serberjor
serbest
serbestane
serbestkî
serbidev
serbijêr
serbiser
serbixwe
serçavan
serdabir
serdanpê
serdanser
serdawî
serdawiye
serdestane
serdevkî
serebere
serejêr
sereqet
sereqûn
sereser
seretayane
seretaykî
serê ewilî
serê pêşîn
serê sibehan
serê sibehê
serê sibekê
serê sipêdeyê
serfesal
serfetih
serfinazane
serfirazane
serhespî
serhevdanî
serî bi serî

serkeftiyane
serketiyane
serkêlekî
serkî
sermestane
sernigûm
sernigûn
sernikûn
sernişiv
sernişiv
sernişûv
serobero
seroberokî
seropişto
seroqûnî
seroqûnko
seroqûno
serpêkî
serpilkane
serpiştkî
serqotkî
serqûnê
serqûnkî
ser seran
serserî
serserkî
sertaser
sertazîkî
serteser
sertêr
sertoyî
serûqûnî
serveyîkî
serwerane
ser xatira
serxweşane
serxweşkî
serzikî
sexawetkarane
sexmer
seyr
sibehê
sibehînî
sibeyê
sibeynî
siftê

sikane
simotekî
sinetkarane
sinêde
sirf
sirfe
sistesist
siwêda
sivik
sivikî
sivikokî
siyesî
sîfteh
sîqesîq
sofiyane
sofikî
soba
sonda
sosretane
spontane
stemkarane
stîkokî
suxtekî

Ş

şabaş
şahiyane
şahîtokî
şahîwarî
şahyan
şairane
şairkî
şalûskî
şamê
şanazane
şapoşewlokî
şapûlekî
şaqizkî
şaristane
şaşkî
şaşmîtî
şaşomaşo
şaşopaşo
şaşwazkî

şehane
şehtomehto
şehwer
şelafkî
şelepanî
şelîpanî
şelpeşelp
şemetokî
şemitonkî
şemûsane
şemûskî
şeqereq
şeqeşeq
şeqeşûq
şeqlebendane
şeqlebendkî
şeqşeq
şeqûteq
şermane
şermokane
şermokî
şet
şev
şeveroj
şexsen
şeydane
şeydayane
şeytankî
şêrane
şêrkî
şêtane
şêtkî
şêtokî
şid
şidayî
şikra
şilovkî
şilq
şingeçing
şingeming
şingeşing
şingîn û çingîn
şingşing
şing û şing
şipeşip

şipê
şipilane
şipiya
şipşidandî
şiren
şireşir
şirîkane
şirp
şir şir
şîqeşîq
şîreşîr
şîrpeşîrp
şîrqeşîrq
şîrqîn
şîrşîr
şoreşgerane
şoretane
şureşur
şûmiyane
şûmkî
şûreşûr
şûrkî
şûr şûr
şûttazî

T

ta
tabien
tafil
tafilankî
tafilê
tafilkê
takekesane
talûkedarkî
tam
taqayane
tarikî
tarûmar
tatikî
tavil
tavlê
tavtavî
tawo tawo

tawtawekî
taybetmendiyanane
teamûden
tebîrane
tehdîtkarane
tehdîtwarî
tehen
tek
tekepûrî
tekjinkî
tekmêrkî
teko teko
tek tûk
tekûzane
teletel
temam
temamen
temez
tenbelane
tenê
tengezarane
teniştîkî
teno teno
teperrep
tepetep
teplorkî
teptep
teqereq
teqez
teqeze
teqezî
teqize
teqlûtoqil
teqrîben
teqteq
teqteqokî
teqûreq
terabekî
tercîhî
teretûre
terîşterîşî
terskî
ters ters
tev

teveyî	tingeting	topikî
tevdeyî	tipetip	toqandiyane
tevek	tiptemam	torane
tevepayî	tiptenê	trajediyane
tevî hev	tipûtenê	tu
tevîpayî	tiqûtenê	tu car
tevî vê	tir	tu kes
tew	tiralane	tu lê
tewatkî	tirdînikî	tumarî
tewer	tirdînî	tumî
tewî	tirdînkî	tuwêm
tewo tewo	tiredînikî	tûtetût
tewr	tiredînî	
tewrî	tiredînkî	U
tewşomewşo	tiretir	ufeuf
tê	tirîn	
tê de	Tirkewarî	Û
têk	Tirkwarî	
têkberane	tirsane	ûha
têkda	tirsokane	ûlo
têkde	tirsonekane	ûqelethane
têkra	tirsyarkî	Ûriskî
têkre	tisetis	û wekî din
têk ve	tişbe	
têr	tixa	V
têra dile xwe	tizo mizo	
têra xwe	Tîbetkî	va
têr baş	tîkane	vaja vaja
têr candar	tîkanekî	vetevit
têrî xwe	tîkî	vexwarkî
têr kîp	tîkkî	vê
têrpaqij	tîptîpî	vêca
têr pihêt	tîqetîq	vêga
têr ronî	tîştîş	vê gavê
têr şidandî	tîştîşkî	vêk
têr û sertêra xwe	toftofî	vêkra
têr xerab	tokme	vêkre
têr xweşik	tolazane	vêsta
tibal	tolazok	virevir
tik û tenê	tolazkî	virvir
tikane	tolazokî	vitikî
timam	tolhildanî	viz
time	tolwarî	vizeviz
timik	tomerî	vîçevîç
timikî	tompizkî	
timî		

W	wesa	xayînkî
	westa	xayîskî
	weşek	xazeyane
wa	weto	xedarane
wakîna	wext	Xefil
wakîno	wextê esrê	xelane
wanî	wêrane	xemnexurane
wanîko	wêrankarane	xerabtîrîn
waqewaq	wêrekane	xerifiyane
waresteyane	wiha	xerîbane
watov	wijdanen	xesma
we	wilo	xesmane
weşiyane	wilo ferz bikin	xêşîmkî
weşkî	wînî	xeternakî
weka	wirane	xetxetokî
wekanî	wirge	xewa şîrîn
weke	wisa	xeyalane
wekî	wisan	xeybane
wekî bilbil	wisan dixuye ku	xeydokî
wekî ku	wisan pîr	xeylî
wekî ku bikin halê miriya	wîçewîç	xeynî
wekî me	wîqewîq	Xêl
wekî merivan	wîrewîr	xêlek
wekî mirovan	wîrwîr	Xêr
wekî mînak	wîtwît	xêtikane
wekî nimûne	wîzewîz	xêtikî
wekîno	wurşedarane	xêtkî
wek mînak	wusa	xêt xêt
wek nimûne	wusan	xêvikane
welathezane		xêvikî
welatparêzane	X	xêvkî
welatparêzkî		xilb
welatperwerane	xafilda	xilîskî
welêw	xaftila	xilolik
welê	xaldur xuldir	ximexim
welo	Xalis	xingirkî
weng	xamkî	xinisane
wengî	xapexap	xiniskî
wenî	xaranî	xiredî
wer	xaric	xirexavane
were	xasma	xirexavkî
werê	xasûkane	xirexir
werg	Xaş	xirmankî
werge	xatûnokî	xirmexirm
werzane	xayînane	
werzî		

xirp
 xirpexirp
 xirpxirp
 xirt
 xirtexirt
 xirûxir
 xirxir
 Xirwatki
 xisûsi
 xişexiş
 xitxitî
 xiyanetkarane
 xîçek
 xîzarkî
 xîzexîz
 xîzxîz
 xortankî
 xortxapînkî
 xortxapînoskî
 xozge
 xudbînkî
 xulase
 xulexul
 xulxul
 xurexur
 xurmexurm
 xurtane
 xurtaneyî
 xuşexuş
 xût
 xûynepakane
 xwarejêr
 xwaromaro
 xwarovîçkokî
 xwarûxudirane
 xwe bi xwe
 xwebînkî
 xwedayî
 xwedêgiravî
 xwekujane
 xwendane
 xwendeyane
 xwenenaskirî
 xweperestane

xweperestkî
 xweristiyane
 xwerûbêjkî
 xweser
 xweş
 xweşbînane
 xweşexweş
 xweşikane
 xweşikayane
 xweşikayî
 xweşikî
 xweşkeys
 xweşikî
 xweşmêrane
 xweşmêrkî
 xweşûbeş
 xwexwazane
 xwexwazkî
 xwezik
 xwezika
 xwezil
 xwezila
 xwezî
 xwezîk
 xwînxwarane

Y

ya
 Yahudîkî
 yan
 yanê
 Yaqûtîkî
 yarane
 yariyane
 yaxurî
 yekayek
 yekcar
 yekeyek
 yekjinkî
 yekmêrkî
 yekoyek
 yeko yeko
 yekser
 yevyazî

Yewnankî

Z

zalimane
 zanakî
 zanayane
 zanistane
 zanistiyane
 zanistkî
 zanyarane
 zarê hal
 zarezar
 zariyokî
 zarokane
 zarokî
 zarokwarî
 zarzar
 zayendkî
 zayokî
 zebeşkî
 zehf
 zehloyane
 Zelîlane
 Zenanokî
 Zenûnokî
 Zexelane
 Zexmane
 Zexmkî
 Zede
 Zêdetir
 Zêrane
 Zibaretî
 zihêkerane
 zikêşkî
 zikişkî
 zikmakî
 zikmeşkî
 zincîrane
 zincîrkî
 zing
 zingezing
 zinhar
 zirezir
 zirmzirm

zirtezirt
zirt û zirt
zirzir
zistane
zivistanê
zivistankî
zîqezîq
zîtolzîtolî
zo
zorane
zorbaşane
zorbazane
zordarane
zordestane
zorekî
zorkerane
zor zor
zû
zû de
Zûka
Zûkanî
Zûlzûlî
Zûrikî
Zûtir
Zûtirkê
Zûzika
Zûzû
Zûzûka

	A	B	C	Ç	D	E	E	F	G	H	I	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	Ş	T	U	U	V	W	X	Y	Z		
bq	19	45	6	40	36	30	9	9	19	76	6	13	11	30	11	18	58	2	23	22	13	26	12	31		2	8	18	22	7	6	628	
ane	12	64	16	12	31	10	3	13	8	31	2	2	5	21	7	23	34	1	27	16	14	25	18	19		1	11	29	2	20	477		
dubestî	1	14	13	44	8			10	23	28		2	2	20	14	10	13		28	21	12	27	28	34	1		5	8	28	4	14	412	
kî	5	27	9	18	26	7	3	6	23	28		6	3	12	3	19	8	2	22	9	15	15	15	15		1	1	2	21	5	8	334	
î	6	23	4	12	17	6	1	14	14	9	2	2	1	14		7	13		11	14	6	8	8	24		1	1	3	14		8	243	
ê	2	3	3	1	1						1					2		3				10		2			1	3			2	34	
a					1		1			5					1	1		2	2			4		3				1	3			24	
warî		2		1	1	4	2		1	3		2	1	1									1	4							1	24	
e			1	1	2			2	1	2				1		2						1	3					4				21	
okî			1	2	1					2				3		1	2		2		1		1								1	17	
ek		2	1		1					2								1	4		1		1					1	2			16	
ka	1				1					3					1	1			1		1									2		10	
an		1	2				1		1	1								1	1									1				9	
in		2		1		1										1	1						1						1			8	
re				1														4				1				1						7	
nî									1					1								1						3		1		7	
anî								1	1					1			1			1								1				6	
de																			1	2				2							1	6	
tî		1													1		1	1				1	1							1		6	
ik									1							1					1	1		1	1				1			5	
tir																		2				1		1							2		5
ankî													1	1		2								1									5
ve				1															2					1									4
ne-																	4							1									4
kirî	1				1								1																1			4	
kê	1			1																				1							1	4	
en																								1	2				1				4
ayî				1									1										1					1					4
ok		1							1															1									3
ra																			1					1			1						3
o																					1						1		2				3
na									3													1											3
dî					1														1		1												3
bar										1			1									1											3
nê														1					1														2
ino																													2				2
ik																1								1						1			2
da																									1					1			2
bi																			1			1											2
asî														2																			2
kêş		1																															1
îne		1																															1
bün		1																															1
yan																								1									1
va				1																													1
ü									1																								1
tirk																							1										1
türin									1																								1
sî														1																			1
rî																				1													1
pê																				1													1
na																				1													1
lî																						1											1
ko																													1				1
ke																				1													1
iyê																1																	1
iyane				1																													1
înî																							1										1
înê																					1												1
mê																					1												1
îna																													1				1
il																														1			1
ikî																									1								1
ikê																				1													1
ika									1																								1
ekî																															1		1
eke			1																														1
dan																																	1
ber																																	1
ayin																				1		1											1
ahî														1																			1

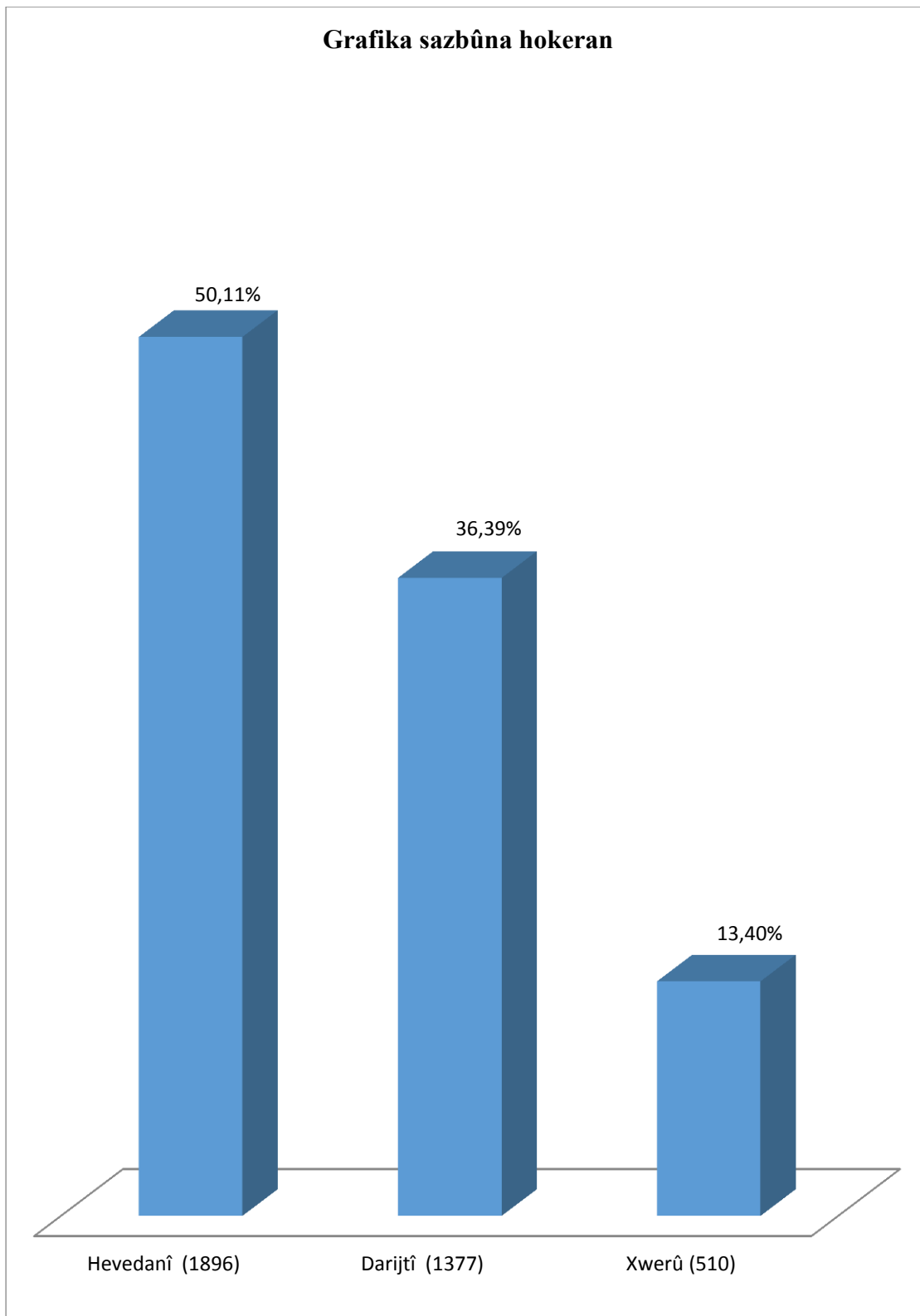
Tablo 1: Dabeşîya alfabetik a qertafên hokerçêker

2. 2 Tabloya senifandina dubestiyan li gor pêkhatinên xwe

	A	B	C	Ç	D	E	Ê	F	G	H	I	Î	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	Ş	T	U	Û	V	W	X	Y	Z	
deb			4	3	19	5		7	15	8		2	2	10	5	7	10		12	11	5	7	16	10	1		3	6	14	1	5	188
db	1	7	5	21	2			3	6	14				6	8	1	3		8	9	3	6	8	12			2	2	7	1	5	140
dûb		2		1					1	1				1					2	1	1	3	6					2		1	22	
dbî		1								2				2	1				1	1	2	4						1		2	17	
dbib			2	1					1	1					1					1	4	1									12	
dbkî														1	1				1	1	1	2	1	1				1			10	
dob					1																									1	2	
dboki																								1				1			2	
dban			2																												2	
dab				1																										1	2	
dbko																			1		1										2	
dbê										1																					1	
dbo																			1												1	
danb																						1									1	
dbibê										1																					1	
ddanb																							1								1	
dbibî			1																												1	
dtab																							1								1	
dteb																							1								1	
dneb				1																											1	
dbînî																				1											1	
dbane																												1			1	
dbka																														1	1	
dderb																				1											1	

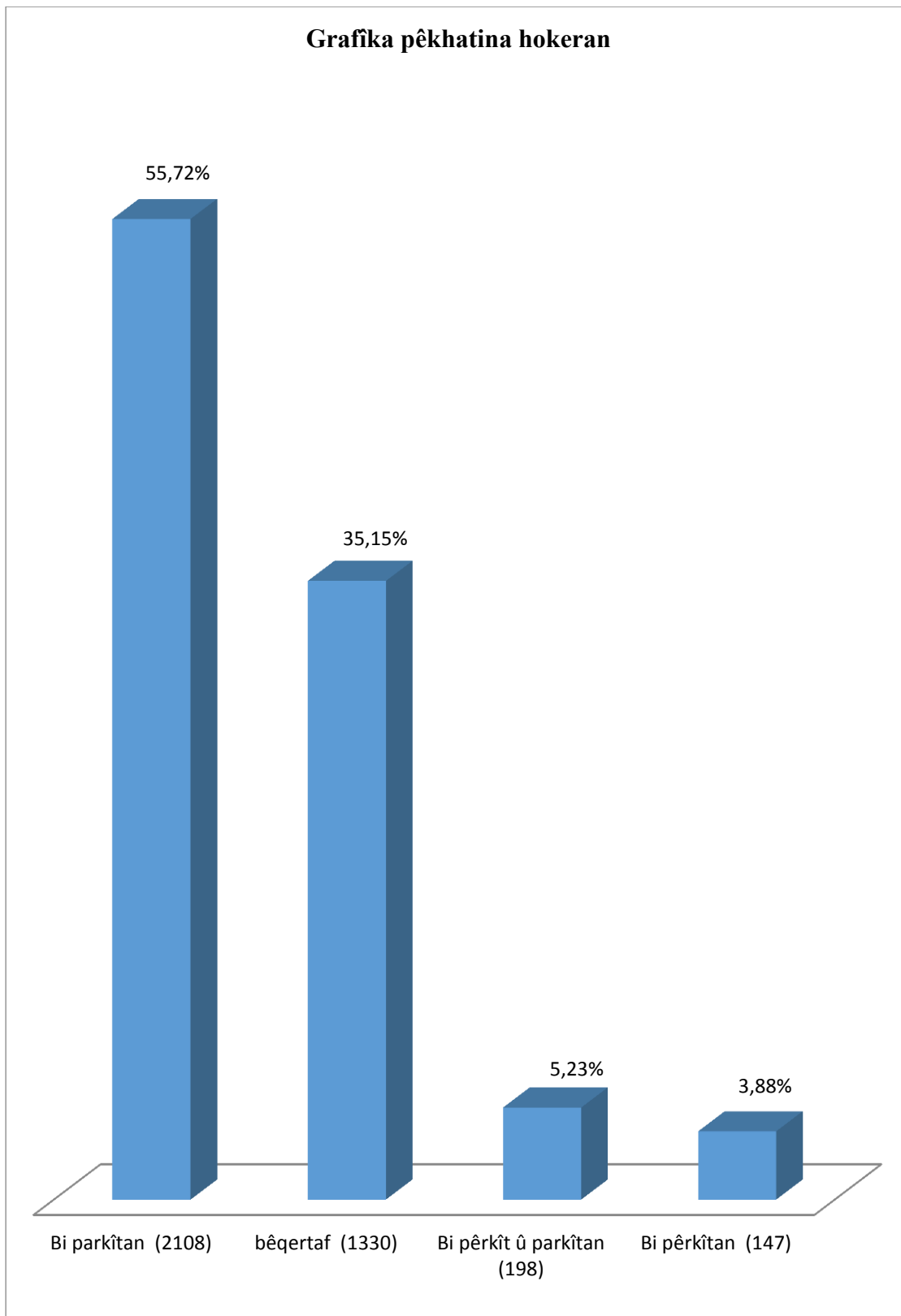
Tablo 2: Raberkirina dabeşiya alfabetîk a hokerên dubestî

2. 3 Grafîka hokeran li gor binyada xwe (xwerû-darijtî-hevedanî)

Grafik 1: Ji alîyê sazûnê ve hokerên kurmancî

2. 4 Grafika hokeran li gor qertafan (pêrkît-parkît-pêrkît û parkît, bêqertaf)

Grafîk 2:

Ji aliyê pêkhatinê ve hokerên kurmancî

2. 5 Daçekên ku carna bi tenê û carna jî bi qertafên cuda ji bo çêkirina hokeran tê bikaranîn (1393 - % 36. 82)

Bi	661(17.47)	Bi.de	5(0.13)	Bi.danî	1(0.02)
Bi.î	87(2.29)	Bi.ve	5(0.13)	Bi.înî	1(0.02)
Bi.ê	64(1.69)	Li.a	5(0.13)	Bi.kan	1(0.02)
Bê	53(1.40)	Di.re	4(0.10)	Di	1(0.02)
Bi.an	51(1.34)	Ji ber..ê	4(0.10)	Di.da	1(0.02)
Di.de	38(1.0)	Li ber..ê	4(0.10)	Jê	1(0.02)
Li	34(0.89)	Li ser..an	4(0.10)	Jû	1(0.02)
Ji.ve	32(0.84)	Berê	3(0.07)	Jê..de	1(0.02)
Li.ê	29(0.76)	Bi.ekî	3(0.07)	Ji.a..re	1(0.02)
Ji.de	27(0.71)	Bi riya..ê	3(0.07)	Ji.be	1(0.02)
Ji	19(0.50)	Bi şertê..ê	3(0.07)	Ji ber..an	1(0.02)
A..	16(0.42)	Î..	3(0.07)	Ji.da	1(0.02)
Ji.re	13(0.34)	Ji ber	3(0.07)	Ji.ekê	1(0.02)
Ser	13(0.34)	Li.an	3(0.07)	Ji.ekî	1(0.02)
Bi.kî	12(0.31)	Li ber	3(0.07)	Ji.ra	1(0.02)
Bi.re	12(0.31)	Bele	2(0.05)	Li.a..ê	1(0.02)
Li.î	12(0.31)	Belo	2(0.05)	Li.ba	1(0.02)
Ji.a	11(0.29)	Ber bi.ve	2(0.05)	Li.bal	1(0.02)
Bi.tî	9(0.23)	Bero	2(0.05)	Li ber..an	1(0.02)
Ji.an	9(0.23)	Bi.ayî	2(0.05)	Li.ekî	1(0.02)
Têr	9(0.23)	Li gor..ê	2(0.05)	Li.ên	1(0.02)
Ber	8(0.21)	Li.î..ê	2(0.05)	Li.gor	1(0.02)
Ji.ê	8(0.21)	Li.hev	2(0.05)	Li.gor..a	1(0.02)
Li ser..ê	8(0.21)	Ser..an	2(0.05)	Li.gor..an	1(0.02)
Wekî	8(0.21)	Şi	2(0.05)	Li.î.an	1(0.02)
Beyî	7(0.18)	Tip	2(0.05)	Li.pêş	1(0.02)
Bi.a	7(0.18)	Tu	2(0.05)	Li ser..kî	1(0.02)
Ji.î	6(0.15)	Wek	2(0.05)	Ser..a	1(0.02)
Li ser	6(0.15)	Bê..ane	1(0.02)	Ser..î	1(0.02)
Ber bi	5(0.13)	Bi.andin	1(0.02)	Ser..kî	1(0.02)
Bere	5(0.13)	Bi.ane	1(0.02)		

2. 6 Nirxandina Giştî

Di vê xebatê de li gorî tablo û grafîkên giştî encamên giştî;

- Hokerên herî zede tînan bikaranîn bi hejmara 1896 an ên ‘hevedanî’ ne. Hokerên hevedanî herî zede bi daçekan (1330) çê bûne, bi taybetî daçeka ‘bi’ yê zaf tînan bikaranîn (936) carna bi tena serê xwe (661) carna jî bi qertafeke din re (275) ye.
- Hejmara hokerên ‘darijtî’ wek 1377 hatiye tesbîtkirin.
- Hokerên herî kêmtir ên ‘xwerû’ ne(510).
- Ji aliyê pêkhatinê ve hoker herî zêde bi parkîtan (2108) çê dibin. Parkîta herî zêde tînan bikaranîn ‘ane’ (477) ye. Ev parkîta herî zêde di tîpa ‘B’ yê de tînan bikaranîn.
- Hejmara hokerên bêqertaf 1330 ye.
- Hejmara hokerên hem bi pêrkîtan hem jî bi parkîtan çê dibin 198 e.
- Ji aliyê pêkhatinê ve hoker herî kêmtir bi pêrkîtan (147) çê dibin.
- Hoker herî zêde di tîpa ‘B’ yê de (1207) û bi 48 versiyonan tînan bikaranîn.
- Hoker herî kêmtir di tîpa ‘U’ yê de (1) tînan bikaranîn.
- Hejmara hokerên dubestî 412 ye, 24 awayên hokerên dubestî hene ji vana yê herî zêde tînan bikaranîn versiyona ‘e’ yê ye (188) , e dikeve navbera her du parçeyan.
- Tîpa herî zêde dubestiyên di hundirîne tîpa ‘Ç’ yê (44) ye, di tîpên ‘E, Ê, I, O, Û’ de hokerên dubestî tune ne.

Ev xebat li ser 3783 hokeran hatiye kirin, ji aliyê sazûnê ve ji vana di rêza yekem de hokerên hevedanî (1896) , di ya duyem de ên darijtî (1377) û di ya sêyem de jî hokerên xwerû (510) cîh digirin. Ji aliyê pêkhatinê ve 2108 heb bi parkîtan, 198 heb hem bi perkît û hem jî bi parkîtan, 147 heb bi pêrkîtan çê dibin û 1330 hoker jî tu qertafan nastînin. Hoker, herî zêde ku bi parkîtan çê dibin, herî zaf parkîta ‘ane’ yê (477) digirin. Hoker herî zêde di tîpa ‘B’ yê de (1207) û herî kêr di tîpa ‘U’ yê de tîn dîtin. Daçeka ku herî zêde hokeran çê dike daçeka ‘bi’ yê ye carna bi tenê (661) carna jî bi qertafên cuda re (275) tê bikaranîn. Hejmara hokerên dubestî 412 ye, bi 24 varyantan çê dibin varyanta herî zêde tê bikaranîn a ‘e’ yê (188) ye, di vê varyantê de ‘e’ dikeve navbera her du parçeyan.

Di ferhenga Dr. Îzolî de hejmara hokeran 1095 e û di ya Zana Farqînî de jî 3783 ye. Ev xebat ji ber ku berfirehtir dixuye li gorî ferhenga Farqînî hatiye çêkirin. Lê dibe ku, an jî wisa dixuye ku, di ferhenga Farqînî de jî di kifşkirina hokeran de hin kêmasî an jî xeletî hebin. Riya xebatkarên ku xebatên bi vî rengî dikin wê bi lêkolînên akademîsyenên kurd û bi pêkanîna ferhengeke dewlemend û ewlemend zelaltir bibe.

1. CD

Çavkanî

1. Ferhenga Zana Farqînî
2. Notên rêziman ên li ser hokeran di malpera Artuklu Masterê de

KT
Zanîngeha Mardîn Artukluyê
Enstîtuya Zimanên Zindî yên Li Tirkîyeyê
Şaxa Makezanîsta Ziman û Çanda Kurdî
Projeya Lîsansa Bilind a Bêtez

JI ALİYÊ PÊKHATINÊ VE HOKER
(WEK MÎNAK HEMÛ HOKERÊN DI FERHENGA
ZANA FARQÎNÎ DE)

Yekta AKSOY

13721009

Şêwirmend

Mikail BÛLBÛL

MÊRDÎN – 2014